

Kuka on oikea profeetta?

”Ensin pappi saarnasi 30 minuuttia, mutta sen jälkeen Herra puhui meille suoraan.” Sanoilla tarkoitettiin ”sanomaa”, Jumalalta saatua ilmoitusta, joka poikkesi papin saarnasta siinä mielessä, että papin puhe oli ”välillistä puhetta”, mutta profetiana saatu sanoma oli Jumalan välitöntä, suoraa puhetta.

Emme kysy ainostaan: ”enkeleitä, onko heitä?” Kysymme myös, kuka on oikea profeetta?

Vanhan testamentin profeetat

Jokainen raamatunlukija tuntee sanan. Profeetta on Jumalan sanan välittäjä, joka puhuu Jumalan puolesta: ”Näin sanoo Herra”. Profeetta ei tarkoita vain ”ennustajaa”. Usein ymmärretään virheellisesti, että profeetta puhuu vain tulevaisuudesta, tulevista asioista ja tilanteista. Mutta ”profeetta”-sana tarkoittaa sekä puhumista Jumalan puolesta että puhumista ennen kuin asiat olivat toteutuneet.

Profeetta Jeremia piti itseään liian nuorena, eikä hän osannut omasta mielestä julistaa. Mutta Herra sanoi hänelle: ”Katso, minä panen sanani sinun suuhusi” (Jer. 1:9). Myös apostoli Pietari korostaa että VT:n profeetta sai sanomansa Jumalalta.: ”Pyhän Hengen johtamina ihmiset ovat puhuneet sen, minkä saivat Jumalalta.” (2. Piet. 1:21).

VT:n profeetat julistivat rohkeasti Jumalan sanaa. Kun kansalla meni hyvin, he varoittivat tulevista vaikeuksista. Kun kansa oli masentunut ja toivoa vailla, profeetta saattoi Herran käskystä puhua rauhan ajatuksista, tulevaisuudesta ja toivosta.

Profeetta joutui myös taistelemaan kutsunsa kanssa. Jeremia piti tehtävänsä lii-

an vaikeana. Hän oli jo valmis luopumaan siitä, koska Herran sanoma oli liian kova. Mutta Herra oli uskollinen. ”Mutta kun sanoin: ’Enää en halua ajatella häntä enkä puhua hänen nimissään’, tuntui kuin sisimmässäni olisi palanut liekehtivä tuli ja luuni olisivat hehkuneet. Viimeiseen saakka minä yritin tätä kestää, mutta enää en jaksa..” Hän sanoi: ”Herra on kansani kuin väkevä sankari, vihamieheni kaatuvat eivätkä voi minulle mitään.” (Jer. 20:9,11).

Jeesus vahvistaa, että VT:n profetoilla oli ainutlaatuinen asema. Jeesus ei tullut kumoamaan lakia tai profettoja, vaan toteuttamaan.

Kaikki profeetat eivät olleet Herran profettoja. Oli myös vääriä profettoja, jotka olivat epäjumalien palveluksessa. He ”näkevät petollisia näkyjä ja ennustelevat heille valheita sanoen: ’Näin sanoo Herra, Herra’, vaikka Herra ei ole puhunut.” (Hes. 22:28). Ihme ei ollut ”varma merkki” oikeasta profetasta. ”Teidän keskuuteenne saattaa ilmestyä profeetta tai unennäkijä, joka lupaa tehdä ihmeen tai tunnusteon ja joka näin koettaa taivuttaa teidät palvelemaan vieraita ja teille outoja jumalia. Älkää kuunnelko sellaisen profetan tai unennäkijän sanoja, vaikka hänen lupaamansa ihme tapahtuisikin. Herra, teidän Jumalanne, koettelee teitä näin saadakseen tietää, rakastatteko häntä koko sydämestänne ja koko sielustanne.

Teidän tulee seurata vain Herraa, Jumalanne, pelätä häntä, noudattaa hänen käskyjään, totella häntä ja pysyä hänen uskollisina palvelijoinaan.” (5. Moos.13:2-5).

Uuden testamentin profeetat

Onko Uudessa testamentissakin profettoja? Kun Uusi testamentti puhuu ”profee-

toista” se tarkoittaa usein VT:n profeettoja. ”Laki ja profeetat” (Matt. 5:17) tai ”Mooses ja profeetat” (Luuk. 24:27) ovat itse asiassa yhtä kuin Vanha testamentti. Joskus puhutaan myös ”Mooseksesta, profeetoista ja kirjoituksista”, jolla myös tarkoitetaan Vanhaa testamenttia.

Kun Paavali puhuu armolahjoista ja seurakunnasta, hän puhuu profetoimisen lahjasta tai ”profeetoista” (Room. 12:6, 1. Kor. 12:28, Ef. 2:20, Ef. 3:5). Itsekin Paavali oli Antiokian seurakunnan ”profeettojen ja opettajien” joukossa (Ap. t. 13:1).

Ensiksi on todettava, että Uusi testamentti puhuu Vanhan testamentin profeetoista. He olivat ainutlaatuisia, Jumalan valitsemia, ilmoituksen välittäjiä. Heidän sanomansa oli Jumalan Sana. Heillä oli oikeus sanoa: ”Näin sanoo Herra”.

Lisäksi UT puhuu ”profeetoista” tavalla, joka viittaa siihen, ettei tarkoiteta VT:n profeettoja. Paavali kirjoittaa: ”Te olette kiviä siinä rakennuksessa, jonka perustuksena ovat apostolit ja profeetat ja jonka kulmakivenä on itse Kristus Jeesus.” (Ef. 2:20). Ja edelleen: ”sitä (salaisuutta) ei menneiden sukupolvien aikana annettu ihmisten tietoon, mutta nyt Henki on ilmoittanut sen Kristuksen pyhille apostoleille ja profeetoille” (Ef. 3:5).

Sanan tuoreus

John Stott, tunnettu teologi ja Raamatunopettaja, korostaa, että on tehtävä selvä ero VT:n profeettojen ja UT:n ”profeettojen” välillä. VT:n profeetat ovat ainutlaatuisia, niin kuin UT:n apostolitkin. Kukaan ei voi enää esiintyä Jumalan profeettana tässä merkityksessä. Muuten hänen sanansa pitäisi liittää Raamattuun. Uusia profeettoja tai apostoleita ei tässä mielessä ole, eikä tule. UT:ssa ”profeetta” ei tuonut mitään uutta ilmoitusta Jumalalta, vaan hänen sanomanaan oli vanhan ilmoituksen raikas ja tuore ymmärtäminen.

”Profeetta” on UT:ssa henkilö, joka liittyy ilmoitettuun VT:n Sanaan. Muuten kristillinen seurakunta ei olisi voinut ottaa häntä vastaan. Joidenkin tutkijoiden mukaan profeetat olivat ihmisiä, jotka kuulevat ja saavat Jumalan sanaa, mutta juuri tuoreena vanhan ilmoituksen ymmärtämisensä, ei lisäyksenä. Profeetalle on annettu armolahja, jonka mukaan hänellä on syvä ymmärtämys, ja hän voi opettaa, julistaa ja selittää Sanaa. Toiset tutkijat korostavat profeetan ”kykyä” lukea aikansa ilmiöitä. Hän voi paljastaa seurakunnan hengellisen tarpeen ja tilan. Tai profeetta on henkilö, joka raamatunopetuksellaan antaa seurakunnalleen juuri sitä, mitä he silloin tarvitsevat, niin että ”suruttomat” heräävät ja uskovat saavat hengellistä ravintoa.

Jotkut opettavat, että Jumala yhä herättää ja kutsuu profeettoja, miehiä ja naisia, jotka puhuvat Hänen nimessään ja jotka välittävät Jumalan ilmoitusta seurakunnille. Stott toteaa, että hän suhtautuu hyvin varauksellisesti tähän käsitykseen. Hänen mielestään heidän sanomansa tulisi arvioida Raamatulla. Kirkon historiassa on paljon varoittavia esimerkkejä väärinkäytöksistä.

Kristillinen kirkko pitää kiinni kanoanisista kirjoistaan. Kirkkojärjestyksemmekin sanoo ensimmäisessä pykälässä, että kirkko tunnustaa sitä kristillistä uskoa, joka perustuu Jumalan pyhään sanaan, Vanhan ja Uuden testamentin profeetallisiin ja apostolisiin kirjoihin. Tästä on aina pidettävä kiinni.

On syytä korostaa että seurakunnan pitää aina tutkia ja koetella sanomia niinkuin Raamattu kehottaakin (1. Joh. 4:1).

Ottakaamme vastaan kaikki se, mikä Jumala lähettää. Rukoilkaamme profeetaallista voimaa ja armolahjoja. Mutta pitäkäämme aina kiinni Jumalan pyhästä Sanasta, joka on kristillisen seurakunnan A ja O.

Henrik Perret